

QUIZZEN MET PIENTER

Dag allemaal,
ik ben Pienter de Kraai,
jullie quizmaster!

Ik en mijn vrienden zijn bijzonder slim en handig. Net als sommige knaagdieren verstoppen we wel eens het teveel aan voedsel dat we vinden door het te begraven. Ik ben een échte geheugenkampioen: ik onthoud perfect waar alles ligt én zelfs hoe lang het houdbaar blijft! Ik ben benieuwd of jullie ook zo slim zijn!

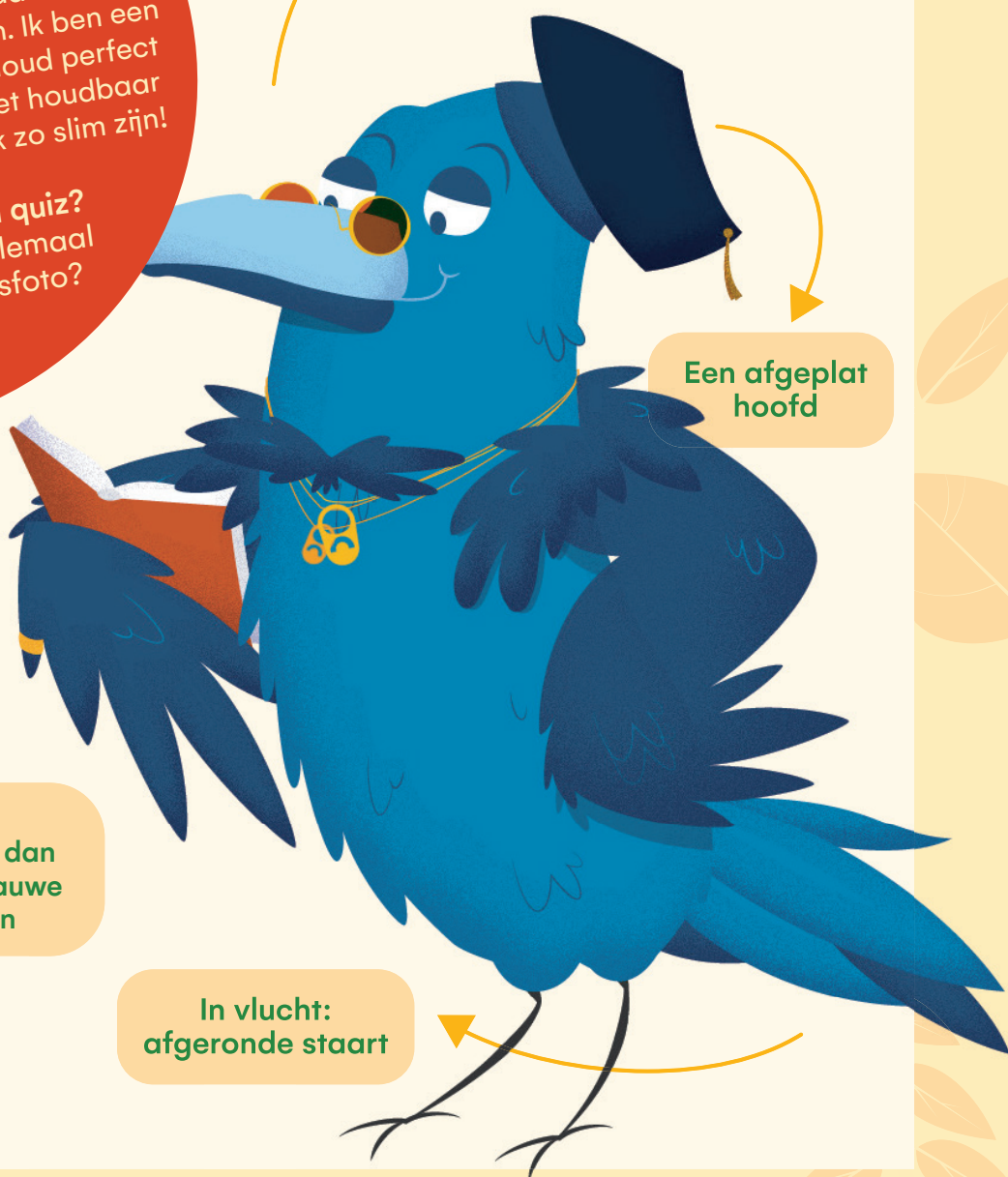
Doen jullie mee aan mijn quiz?
Nemen we nadien ook allemaal
samen een leuke groepsfoto?

Donkere snavel
met stompe punt

Een afgeplat
hoofd

Pikzwarte vogel.
Maar als je goed kijkt, dan
merk je een groene, blauwe
en zelf paarse schijn

In vlucht:
afgeronde staart

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

WWW.WEEKVANHETBOS.BE
#WEEKVANHETBOS

in samenwerking met:

REN-RONDE

In de ren-ronde wordt de **snelheid** van de leerlingen op de proef gesteld. Na het stellen van de vraag rent de eerste leerling van elke groep zo snel mogelijk naar de leerkracht. Wie eerst is mag eerst antwoorden. Indien foutief, dan krijgt de tweede een kans, enzovoort. Er zijn 6 vragen in deze ronde, zodat elke leerling zeker één keer kan rennen. De vragen in deze ronde zijn open vragen.

Tip: als je weinig plaats hebt, laat je leerlingen dan gerust 3 keer tot vooraan in de klas lopen vooraleer ze de vraag kunnen beantwoorden!

1 Welke boom gebruiken wij meestal als **kerstboom**?

(Fijn)spar

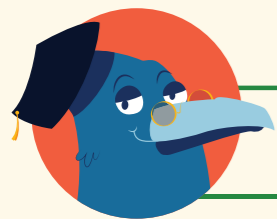

Hoe heten de **zaden** van varens?

Sporen

3 Waarom **spreidt** meneer pauw zijn **staart** uit?

Om mevrouw pauw te verleiden

Doe ook de andere uitdagingen!

Maak een blotevoetenwandeling. Heerlijk en gezond. Laat je verrassen door de natuur recht onder je voetzolen.

Ren rond in de regen. Met stevige laarzen en je regenjas of 's zomers op blote voeten.

Vang een vallend blad. Makkelijk denk je? Sprint dan eens achter het grootste of mooiste blad dat je ziet vallen.

Welke **kever** draagt er een gewei op zijn hoofd?

4

Vliegend hert

5 Hoe kan je precies weten hoe **oud** een boom is?

Door de jaarringen te tellen

Waarom kunnen vogels **giftige bessen** eten?

6

Enkel de pit in de bes is giftig en die verteren vogels niet (maar wij wel).

7 Wat blijft er over van de afgebroken **plantenresten** op de bosbodem?

Humus

Van snelheid gesproken: wist je dat één van de snelste dieren ter wereld de haas is? Hij kan tot wel 75 km/u halen!

KRACHT-RONDE

Tijdens de kracht-ronde bewijzen de leerlingen hoe sterk ze zijn.

Na het stellen van de vraag proberen twee leerlingen per groep zo snel mogelijk bij de leerkracht te geraken: **de ene draagt de andere**. In deze ronde zijn er 6 vragen waar de leerlingen juist of fout op antwoorden. Elke leerling draagt dus één keer en wordt één keer gedragen. Er zijn 6 vragen: zijn ze juist of niet juist?

Tip: je kan je leerlingen ook iets anders laten dragen: een zware bal, een dikke tak, ...

1 Vogels die alleen op een tak slapen doen dat maar met de helft van hun hersenen.

De linker- en rechterhersen helft slapen om beurten. Slaapt de linkerhersen helft dan is het rechteroog open, en omgekeerd.

Juist

De kerstvakantie werd ooit uitgevonden omdat kinderen van school weg bleven tijdens deze periode om te helpen bij het oogsten van de aardappels.

2

Fout

Het gaat hier om de herfstvakantie!

3 Muggen zoemen in het donker omdat ze elkaar zo kunnen terugvinden om te paren.

Juist

Soms zit kracht in onverwachte dingen!

Wist je dat de draden die een spin produceert voor zijn web eigenlijk extreem sterk zijn? Ze zijn veel sterker dan een staal draad van dezelfde dikte, en rekken wel 30% van hun eigen lengte uit zonder te breken. Mocht een spin een draad van 5 centimeter dikte kunnen produceren, zou die volgens onderzoekers zelfs een vliegtuig tegenhouden!

Juist

Vossen kunnen het magnetisch veld zien.

4

Dit gebruiken ze om beter te jagen op hun prooi

5 Bladeren in de herfst verkleuren omdat de dieren zich zo beter kunnen camoufleren in het bos.

In de herfst is er minder zon, waardoor chlorofyl (een groen stofje) niet meer wordt aangemaakt. De bladeren krijgen daardoor een ander kleurtje.

Fout

Beuken kunnen net zoals mensen door de zon verbranden.

6

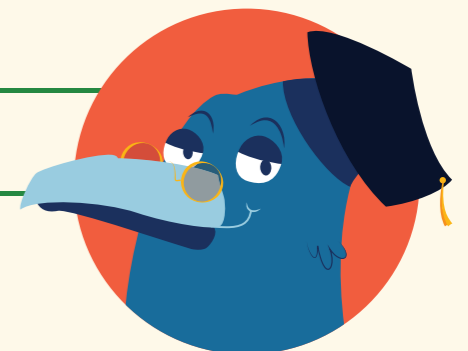
Juist

Daarom geeft men pas geplante bomen vaak een jasje van jute zodat hun schors niet in de volle zon staat.

Doe ook de andere uitdagingen!

Hou je spieren warm met een spelletje houthakker: één leerling (de houthakker) klemt een (stevige) boom goed vast met armen en benen. De tweede speler slaat zijn armen om de eerste speler, enzovoort. Dan begint iedereen uit alle macht te trekken. Wie eerst loslaat is verloren. De anderen gaan terug in de rij

staan en beginnen opnieuw te trekken. Als de houthakker loslaat, of als de rij nergens meer 'breekt', is het spel afgelopen.

EVENWICHT-RONDE

In deze ronde moeten de leerlingen na het stellen van de vraag zo snel mogelijk over een boomstam lopen. Afhankelijk van de kans om naar het bos of naar de speelplaats te gaan, kan je kiezen voor een andere uitdaging. Ook deze ronde bestaat uit 6 vragen: wie ben ik?

Tip: Kan je met je leerlingen niet naar het bos? Je kan ze ook over een balk of touw laten lopen!

1 Wie is het snelste dier ter wereld en kan tot 350 km/u halen?

Slechtvalk

Den

Ik word soms ook wel een pijnboom genoemd. De zaden in mijn kegel heten dan ook pijnboompitten.

2

3 Ik ben een vleesetende plant en groei op de heide. Het eerste deel van mijn naam vind je ook (bij mooi weer) aan de hemel. Het tweede deel van mijn naam maakt 's ochtends het gras nat. Weet jij wie ik ben?

Zonnedauw

De grote pluimstaart van een eekhoorn is zonder twiifel mooi, maar wist je dat die ook een belangrijke functie heeft? Om zich vlot tussen de boomkruinen te bewegen, maakt de eekhoorn duizelingwekkende sprongen van de ene boom naar de andere. Daarbij maakt hij dankbaar gebruik van zijn grote harige staart. Die laat hem toe om in volle vlucht zijn evenwicht te bewaren en om te sturen.

Ik ben een paddestoel en werd vroeger als anti-vliegenmiddel gebruikt. Men legde mijn hoed in een schoteltje melk en de vliegen werden vergiftigd. Weet jij wie ik ben?

Vliegenzwam

5 Mijn vruchten worden graag gegeten door eekhoorns en op het hoedje (of ook wel napje) van de vrucht kan je fluiten. Wie ben ik?

Eik

Door het zachte merg uit mijn takken te halen, maakten kinderen vroeger fluitjes. Vandaar komt het woord 'flierefluiter'! Vandaag wordt dat woord ook gebruikt voor een persoon die vrolijk maar ook een beetje lui is. Wie ben ik?

Vlier

Doe ook de andere uitdagingen!

Geniet van een sessie bosyoga. Alleen of in de groep, met een echte yogameester of op je eigen gevoel; wedden dat je tot rust komt na een uurtje yoga in het groen?

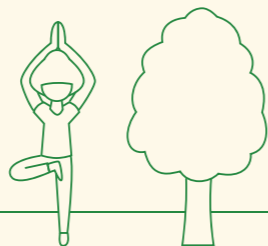
Maak muziek met natuurmaterialen. Fluitjes van gras en eikeldopjes, percussie van takken of rammelende noten,... wees creatief!

UITHOUDINGS-RONDE

In de uithoudingsronde moeten de leerlingen zo lang mogelijk in 'tree pose' blijven staan. Dat is een yogahouding waarbij je op 1 been staat met je handen hoog boven je hoofd. Wie kan het langst blijven staan?

Tree Pose

Deze rond bestaat uit 6 vagen. Wie past niet in het rijtje dat de leerlingen voorgeschoteld krijgen?

Tip: Voeg extra uitdagingen toe als de opdracht te lang duurt. Kunnen je leerlingen ook op 1 been blijven staan wanneer ze met 1 hand over hun buik wrijven en met de andere op hun hoofd tikken?

Tip: Je kan de opdracht vervangen door varianten wanneer je de quiz in de klas, op de speelplaats of in de turnzaal speelt. Wie kan het langst in een boom hangen als luiaard? Wie kan het langst in handstand blijven staan??

1 roodborstje – nachtegaal – koolmees – paradijsvogel

Deze vogel leeft niet in België maar komt voornamelijk voor in Nieuw-Guinea.

Paradijsvogel

beuk – linde – braam – esdoorn

Braam

Dit is een struik, de andere zijn bomen.

2

Het toppunt van uithouding is de kakkerlak. Deze kan meer dan een week overleven zonder hoofd! Hij ademt door luchtgaatjes in zijn lichaam die niet door het brein worden gecontroleerd. Een onthoofde kakkerlak zal het dus vaak nog dagenlang volhouden, maar sterft dan meestal van de honger of dorst.

3 Zoniënwoud – Hallerbos – Zwarte woud – Bosland

Dit is een bos in Duitsland.

Zwarte woud

CO2 – zuurstof – licht – water

Zuurstof

wordt gemaakt door planten en niet verbruikt

4

5 vliegenzwam – eekhoorntjesbrood – berkenzwam – shiitake

De Shiitake is een paddenstoel die van nature voorkomt in Japan en China.

Shiitake

vroedmeesterpad – boomkikker – ringslang – kamsalamander

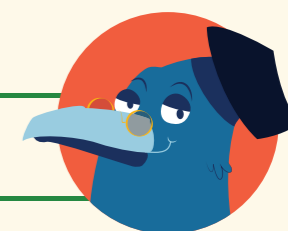

Ringslang

Dit is geen amfibie maar een reptiel.

6

Doe ook de andere uitdagingen!

Doe de 'luiaard challenge' in een boom. Ga ondersteboven en heel stilletjes aan een stevige tak hangen, armen en benen errond geslagen als een luiaard.

Beklim een heel hoge of steile berg. Om te genieten van het uitzicht of gewoon om je een echte Alpinist te wanen.

LENIGHEID-RONDE

Speel 'naaimachientje'. Elke groep vormt een rij, waarbij de eerste op zijn/haar buik ligt, de tweede op handen en knieën zit, de derde terug ligt, ... en zo verder. Wanneer het startsein wordt gegeven gaat de laatste leerling door het naaimachientje, maar opgelet; wanneer de juffrouw of meester roept, wisselen alle kinderen van houding. Wie op zijn knieën zat, gaat plat liggen en omgekeerd. Wanneer de eerste leerling de naaimachine uit is, sluit die vooraan aan en mag de laatste in de rij beginnen. Wanneer de naaimachine genoeg voorruit is gegaan zodat de eerste leerling bij de leerkracht is, is die groep gewonnen en mag die als eerste op de vraag proberen te antwoorden.

Druk op voorhand de kaartjes met vragen af. Deze ronde bestaat uit 1 vraag waarbij de leerlingen van de gewonnen groep allemaal samen onderstaande vragen rangschikken van laag naar hoog. Ze hoeven daarvoor niet het exacte antwoord te kunnen geven, die cijfers kan je hen achteraf wel vertellen.

Tip: in plaats van vragenkaartjes te rangschikken, kan je ook de getallen afdrukken en de leerlingen het juiste antwoord met de juiste vraag laten verbinden.

1 Wist je dat alle mieren samen meer wegen dan alle mensen samen? Hun totale gewicht is maar liefst ... keer dat van alle mensen op aarde.

4

In België zijn er ... verschillende plantensoorten. **2**

7000

Een lenige boom? De hazelaar wordt gebruikt voor het vlechten van manden. De takken van de hazelaar zijn zeer buigzaam en dus uitermate geschikt materiaal om manden mee te vlechten.

3 De oehoe is één van de grootste uilensoorten ter wereld. Wist je ook dat de oehoe ... jaar kan worden?

75

Foto: Karl Brodowsky ©

De oudste boom van Europa is een spar en staat in Zweden. Hij is ... jaar oud! **4**

9561

5 Spitsmuizen zijn grote eters. Ze kunnen per dag tot ... keer hun lichaamsgewicht eten.

1,3

De wolf is terug in België! Als hij wil is hij van ver te horen. Je kan zijn gehuil tot wel ... kilometer ver horen. **6**

10

Doe ook de andere uitdagingen!

Bosgymnastiek: oefen gymnastiek op een omgevallen boom. Loop erover, doe je evenwichtoefeningen zoals op de balk of maak een brug.

BEHENDIGHEIDS-RONDE

Dieren moeten soms zeer behendig en geconcentreerd zijn. Om aan vijanden te ontsnappen, bijvoorbeeld. Maar ook jij kan hierop oefenen. Zoek een tak in het bos en laat hem balanceren op je handpalm terwijl je oversteekt naar de juf of meester. De leerling die het eerst bij de leerkracht is, mag de vraag beantwoorden. Bij een fout antwoord gaat de beurt naar de volgende. Deze ronde bestaat uit 6 meerkeuzevragen.

Tip: kunnen jullie niet naar buiten en heb je niet genoeg ruimte? Je kan je leerlingen ook een nootje in een lepel laten vervoeren of een kastanje op hun schoen, een boek op hun hoofd,...

1 Waar slaapt de gierzwaluw?

- A. in het water
- B. in een boom
- C. in de lucht

Bossen worden wel eens de groene longen van onze aarde genoemd. Waarom is dat?

- A. omdat ze overdag CO2 opslaan en zuurstof afgeven
- B. omdat ze 's nachts CO2 opslaan en zuurstof afgeven
- C. omdat ze op satellietbeelden de vorm van longen hebben.

2

3 Hoe kan je de leeftijd van een naaldboom te weten komen?

- A. door de dikte van de schors te meten
- B. door het aantal plaatsen te tellen waar takken uit de stam komen (de takkenkransen tellen)
- C. door de naalden te verzamelen, te wegen en te delen door 1000

Reigers jagen op kikkers en vissen. Maar je kan ze ook vinden in weilanden, op zoek naar muizen of kleine vogeltjes. Daarbij kunnen ze heel lang stil blijven staan op één plek om dan plots aan te vallen. Of je ziet ze héél langzaam en behoedzaam door het weiland sluipen.

4 Wat gebruikt een egel om te ruiken?

4

- A. zijn neus en zijn pootjes
- B. zijn neus en zijn tong
- C. zijn neus en zijn stekels

5 In België komen er drie soorten slangen voor, maar welke van deze drie is giftig?

- A. gladde slang (ter info: een beet van een adder is giftig, maar niet dodelijk. De adder is zeer zeldzaam.)
- B. adder
- C. ringslang

6 Hoe communiceren mieren?

- A. via geuren
- B. via geluid
- C. via aanraking

6

Doe ook de andere uitdagingen!

Zoek meerdere takken en leg deze evenwijdig aan elkaar op de grond zodat je een ladder vormt. Loop zo snel mogelijk over de ladder waarbij je elke voet maar één keer tussen elke 'trede' zet.

Maak een takken-en-kastanje katapult. Meer dan een stevige elastiek, de perfecte tak en kastanjes heb je niet nodig.

Speel kastanjeklop. Bevestig een touw aan twee wilde kastanjes door er een gaatje in te maken. De uitdaging is nu met jouw kastanje de kastanje van je tegenspeler te splitsen, voor hij dat met de jouwe kan doen. Elk mag om beurten proberen!